

คู่มือการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

พิมพ์ครั้งที่ ๑	พ.ศ. ๒๕๕๖
จำนวนพิมพ์	๖,๐๐๐ เล่ม
จัดพิมพ์เผยแพร่	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐-๒๕๖๑-๕๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑ นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเจตนารมณ์ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา โดยตรงโดยการดำเนินการในบางเรื่องต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ในลักษณะของ “คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา” ที่จะร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุ หน่วยงาน องค์กร และสถาบันอื่นให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ด้วยเจตนารมณ์ดังกล่าว คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจึงถือเป็นองค์คณะบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นการส่งเสริมให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานตามภารกิจเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีคุณภาพ จึงได้จัดทำ “คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา” ฉบับนี้ขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คาดหวังว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของประเทศชาติโดยรวม และขอขอบคุณคณะทำงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ร่วมกันจัดทำคู่มือฉบับนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กันยายน ๒๕๕๖

	หน้า
บทที่ ๑ โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษา	๑
* ความเป็นมา	๑
* หลักการจัดการศึกษา	๓
* โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๕
บทที่ ๒ องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่และบทบาทของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	๑๗
* องค์ประกอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	๑๗
* อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	๒๒
* บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	๓๕
บทที่ ๓ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๓
* อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๔๓
* อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๙
* อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๑
* ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๕
บทที่ ๔ เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ	๕๙
* หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี	๖๑
* หลักการประชุมคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	๖๕
* บทบาทของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาในการประชุม	๖๖
* หลักการทำงานร่วมกันขององค์คณะบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษา	๗๔
* บทสรุป : ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	๗๗
รายการอ้างอิง : ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๗๘
คณะทำงาน	๗๙

โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษา

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการปกครองประเทศ ได้กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการการศึกษา อบรมปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศพัฒนา วิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัดการศึกษา ของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

แนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายหลักในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบฉบับแรกของประเทศไทย โดยมีเจตนารมณ์ให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดหลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาตามมาตรา ๙ ให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา และมาตรา ๓๙ ยังได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ เขต

หลักการจัดการศึกษา

ในการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาคือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังได้กำหนดหลักการในการจัดการศึกษา คือ

๑. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
 ๒. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
 ๓. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- ทั้งนี้ การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้
๑. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
 ๒. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๓. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา
๔. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 ๕. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
 ๖. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และให้สถานศึกษา ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

๑. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๒. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

จากนโยบายการปฏิรูประบบราชการไทย ได้มีการรวมหน่วยงานทางการศึกษาเข้าด้วยกัน คือ ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานเดียวกัน คือ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีโครงสร้างการบริหารราชการใหม่ มีการจัดระเบียบบริหารราชการออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๑. การจัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง
๒. การจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา
๓. การจัดระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล

การจัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง

กระทรวงศึกษาธิการมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงศึกษาธิการ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา หรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ รวมทั้งการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา และติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สร้างความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ และภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมทางการศึกษา เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

โดยให้จัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง
๒. ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ การแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการที่มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. สำนักงานรัฐมนตรี
๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
๓. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๔. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๕. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

การจัดระเบียบบริหารราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการจัด ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างเป็นธรรม และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่ กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษา และหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร การจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. พัฒนาระบบการบริหาร และส่งเสริม ประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศการบริหารและ การจัดการศึกษา
๔. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษา
๕. พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ และประสาน ส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวย องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ของเขตพื้นที่การศึกษา
๖. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๗. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

๑. สำนักอำนวยการ
๒. สำนักการคลังและสินทรัพย์
๓. สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. สำนักทดสอบทางการศึกษา
๕. สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
๖. สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๗. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๘. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
๙. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
๑๐. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๒. หน่วยตรวจสอบภายใน
๑๓. สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
๑๔. สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย*
๑๕. สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ*
๑๖. สถาบันภาษาอังกฤษ*
๑๗. สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน*
๑๘. ศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
๑๙. สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้*
๒๐. ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน*

หมายเหตุ* หน่วยงานในข้อ ๑๓-๒๐ เป็นหน่วยงานภายใน

ในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑. พิจารณาเสนอนโยบายแผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ

๒. การสนับสนุนทรัพยากร

๓. การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. เสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน

๕. เสนอความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือคณะรัฐมนตรี หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

การจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ เขต

โดยให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

การแบ่งส่วนราชการภายในตาม ๑) ให้จัดทำเป็นประกาศกระทรวงและให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในประกาศกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนการแบ่งส่วนราชการภายในตาม ๒) และอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มอำนวยการ มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานช่วยอำนวยการ งานอาคารสถานที่ งานยานพาหนะ การจัดระบบบริหาร งานประสานงาน งานประชาสัมพันธ์ งานการจัดระบบบริหารสำนักงาน งานสรรหากรรมการ อนุกรรมการ งานสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และงานอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบงานกลุ่มใด

๒. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลัง กำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ งานพัฒนาบุคลากร งานวินัยและนิติการ และงานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๓. กลุ่มนโยบายและแผน มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ งานนโยบายและแผน งานวิเคราะห์งบประมาณ งานติดตามประเมินผลและรายงาน และงานเลขานุการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๔. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถาบันศาสนา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ งานส่งเสริมการแนะแนว สุขภาพอนามัย กีฬา นันทนาการ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น ๆ งานส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจกรรมพิเศษ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนนักศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานวิเทศสัมพันธ์ งานส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และการส่งเสริมกิจการนักเรียน

๕. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและประสานงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนกรเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา การส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

๖. กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การบริหารงานบัญชี การบริหารงานพัสดุ และการบริหารสินทรัพย์

๗. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน (ให้มีเฉพาะในบางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน งานส่งเสริมการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาเอกชน และงานดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต การเปลี่ยนแปลงกิจการ การอุดหนุนกองทุนสงเคราะห์และสวัสดิการ เป็นต้น

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีสำนักงานการศึกษาเอกชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน่วยตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบการเงินและบัญชี และตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

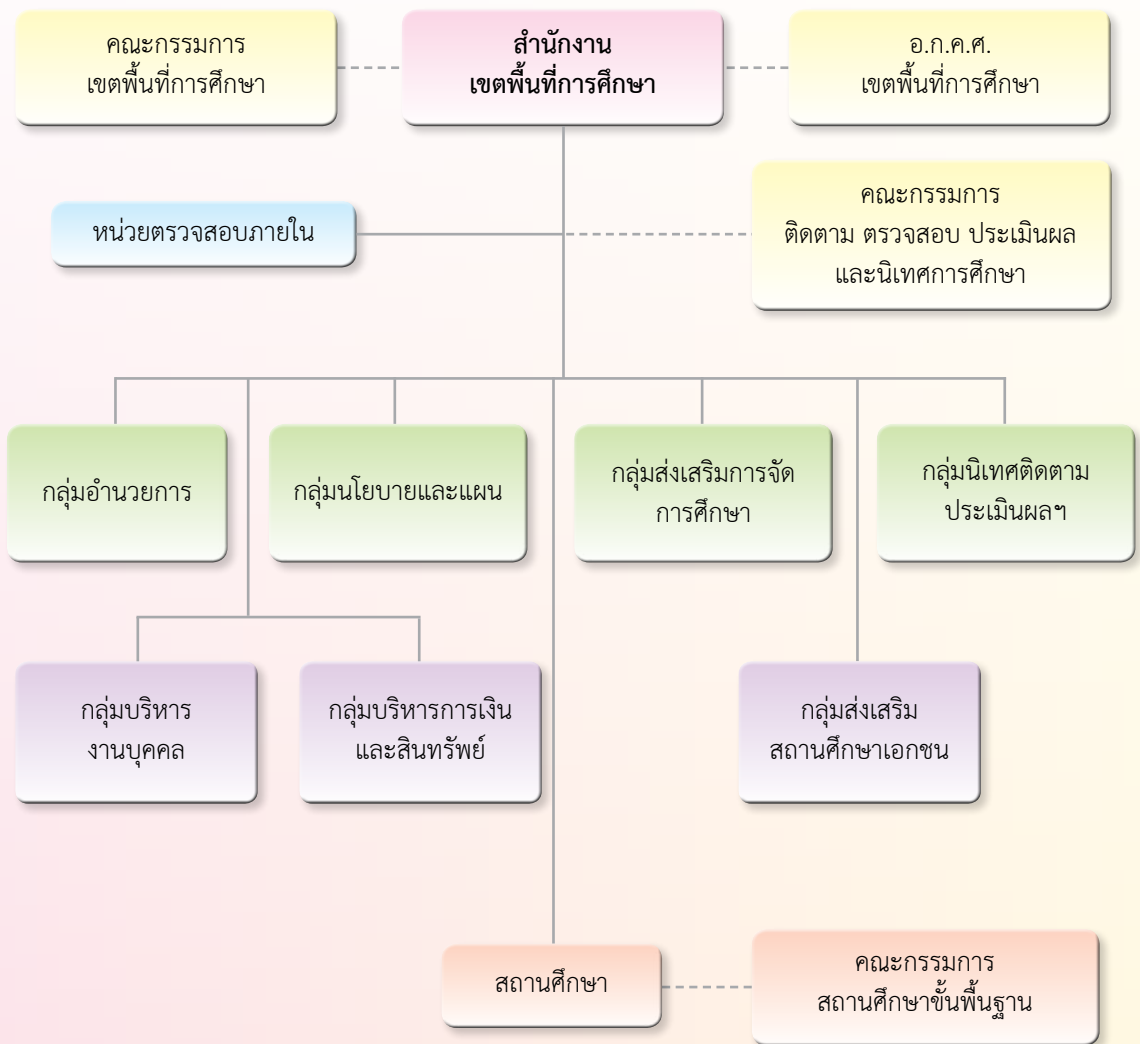
๓. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผน การปฏิบัติราชการของกระทรวง ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำนึง ถึงนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

หมายเหตุ กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ให้มีเฉพาะในบางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

การจัดระเบียบบริหารราชการของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคลให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา

โดยให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. บริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษา รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

๒. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

๓. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับตามที่ได้รับมอบอำนาจ

๔. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

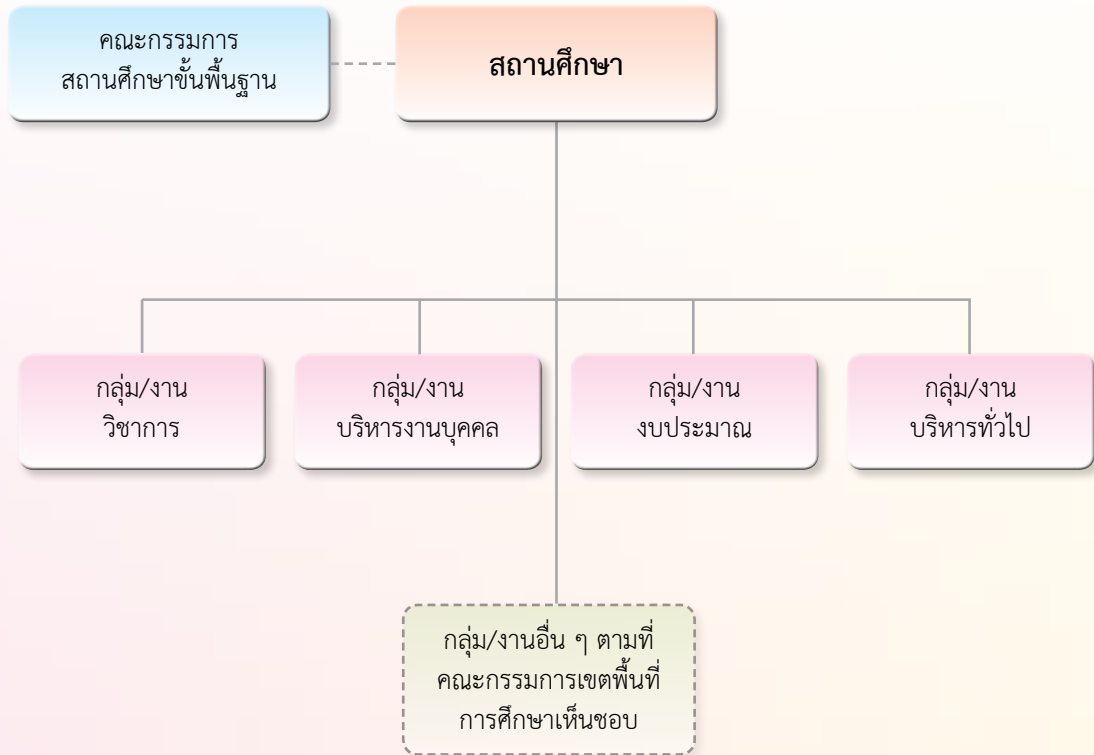
๕. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๖. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย

สถานศึกษาใดที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดในกฎหมายหรือที่ได้รับมอบหมายได้ อาจขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานเฉพาะอย่างให้แทนเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และลักษณะของงานที่จะให้ปฏิบัติแทนได้ที่กำหนดในกฎกระทรวง

แผนภูมิขอบข่าย/ภารกิจการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ระเบียบปฏิบัติราชการของสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาให้เป็นตามกฎหมายว่าด้วยการดังกล่าว และการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นส่วนราชการ และเป็นนิติบุคคลในสายการบังคับบัญชาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น

องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่และบทบาท ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

องค์ประกอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดจำนวนคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คุณสมบัติ องค์ประกอบ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังนี้

จำนวนคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๑๕ หรือ ๑๗ คน (แล้วแต่กรณี) ประกอบด้วย

๑. ประธานกรรมการ
๒. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนหนึ่งคน
๓. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนหนึ่งคน
๔. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนสองคน โดยให้มีผู้แทนจากเทศบาล จำนวนหนึ่งคน เว้นแต่ในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีเมืองพัทยาอยู่ในเขตให้มีผู้แทนจากเมืองพัทยา จำนวนหนึ่งคน และเขตพื้นที่การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครให้มีผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร จำนวนสองคน
๕. กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู จำนวนหนึ่งคน
๖. กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการบริหารการศึกษา จำนวนหนึ่งคน
๗. กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู ซึ่งต้องไม่เป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษา จำนวนหนึ่งคน

๘. กรรมการผู้แทนผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน จำนวนหนึ่งคน (มีเฉพาะเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐)

๙. กรรมการผู้แทนครูโรงเรียนเอกชน จำนวนหนึ่งคน (มีเฉพาะเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐)

๑๐. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม จำนวนหกคน

๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

คุณสมบัติของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๑. คุณสมบัติทั่วไป

ประธานกรรมการและกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- ๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- ๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- ๕) ไม่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา
- ๖) ไม่มีผลประโยชน์ส่วนได้เสียกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานหรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- ๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยกเว้นกรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘) ไม่เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเกินกว่าสองเขตพื้นที่การศึกษาในเวลาเดียวกัน

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตาม ๕) ๖) หรือ ๗) ผู้นั้นต้องออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบกิจการ หรือการใด ๆ อื่นมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

๒. คุณสมบัติเฉพาะ

กรรมการเขตพื้นที่การศึกษานอกจากมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กล่าวในตอนต้นแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์พิเศษดังนี้

๑) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชนต้องเป็นสมาชิก กรรมการ กรรมการบริหาร หรือผู้บริหารองค์กรนั้น และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาหรือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น

๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน ต้องเป็นสมาชิก หุ้นส่วน หรือกรรมการบริหารขององค์กรเอกชนนั้น และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาหรือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น

๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นผู้บริหาร หรือกรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องเป็นสมาชิกของสมาคมและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นครูในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษาต้องเป็นสมาชิกของสมาคมและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

๖) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครูต้องเป็นสมาชิกของสมาคมนั้น ซึ่งต้องไม่เป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษา

๗) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมหรือในด้านอื่น และมีประสบการณ์การทำงานในด้านนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าห้าปี หรือได้รับการยกย่องว่ามีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม หรือด้านอื่น ๆ โดยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

๑. การสรรหาและการเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรและผู้แทนสมาคม

ให้องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครู สมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา และสมาคมผู้ปกครองและครู เสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสมควรเป็นกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาแห่งละหนึ่งคน จากนั้นให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเอง ให้เหลือจำนวนตามที่กำหนด

ในการสรรหาและเลือก ให้องค์กรและสมาคมแต่ละประเภทแยกกันดำเนินการ ในกรณีไม่มีองค์กรหรือสมาคมตามวรรคหนึ่งในเขตพื้นที่การศึกษา หรือมีแต่ไม่มีการเสนอชื่อผู้แทนเพื่อเข้ารับเลือกเป็นกรรมการให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรรหาผู้แทนองค์กรหรือผู้แทนสมาคมในเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงเป็นกรรมการผู้แทนองค์กรหรือสมาคมประเภทนั้น

๒. การสรรหาและการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๙ คน ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทนสภาวัฒนธรรมจังหวัด ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่ตั้งอยู่หรือมีเขตบริการครอบคลุมเขตพื้นที่การศึกษานั้น และผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการจากผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการบริหารการศึกษา และผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู เป็นกรรมการ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญา ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๒) ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม จำนวนสิบสี่คนต่อประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) ให้ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลดังกล่าว ให้เหลือเจ็ดคนเพื่อเสนอประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๓. การสรรหาและการเลือกประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ให้กรรมการทุกคนร่วมกันเลือกประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นประธานกรรมการและกรรมการเสนอประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

ประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการ (ยกเว้นกรรมการและเลขานุการ) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔

๔) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหา เลือกและแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน จะไม่ดำเนินการก็ได้ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ามารับหน้าที่

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ในการบริหารการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด ดังนี้

๑. กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
๒. ประสานส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
๓. ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

๕. กำหนดระเบียบการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๖. กำหนดระเบียบว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๗. กำหนดระเบียบการมอบอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่าให้ข้าราชการในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ปฏิบัติราชการแทน

๘. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ข้างต้น

๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาส เข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครอง ของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๒. ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ อายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

๓. พิจารณารายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียน ในสถานศึกษา เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

๔. จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วย รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลือ ใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาส และความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการแบ่งส่วนภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงาน

กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ

กฎกระทรวงกำหนด จำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้กรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตหรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว หากเห็นว่าครอบครัวไม่จัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา

กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งศูนย์การเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษา ตามคำร้องขอของบุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ที่ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. พิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น

๓. พิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน หรือจำนวนนักเรียนลดลง จนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการในการขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษา

๒. พิจารณาและให้ความเห็นในการในการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- ค) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

๒. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

ค) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

ง) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

จ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง

๔. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

ข) การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

ค) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๕. รับทราบรายงานกรณีที่สถานศึกษาประเภทที่ ๑ นำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

๕. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือก ประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖

๖. กฎกระทรวงกำหนด จำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗

๘. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔

๙. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓

๑๑. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ สามารถสรุปเป็นตารางให้เห็นที่มาของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

กฎหมาย/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ	มาตรา/ข้อ	อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
<p>๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>	มาตรา ๓๘	<p>กำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา</p>
	มาตรา ๓๙	<p>ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง</p>
	มาตรา ๔๕	<p>การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษาหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย</p>
<p>๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>	มาตรา ๓๔	<p>ให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒) การแบ่งส่วนราชการของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
	มาตรา ๓๖	<p>ให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ</p>

กฎหมาย/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ	มาตรา/ข้อ	อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
๓. พระราช บัญญัติการศึกษา ภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕		และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่ การศึกษาและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
	มาตรา ๕	ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับโดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือ ให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อย กว่า ๑ ปี
	มาตรา ๗	ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบ การเข้าเรียนของเด็ก หากพบว่ามิได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้นตาม มาตรา ๕ ให้ดำเนินการให้เด็กนั้นได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีทราบ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนตามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบเด็ก แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียน ในสถานศึกษา
มาตรา ๑๒	ให้กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถ พึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้ง การได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา ภาคบังคับ	

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

กฎหมาย/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ	มาตรา/ข้อ	อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
๔. กฎกระทรวง กำหนดหลัก เกณฑ์การแบ่ง ส่วนราชการใน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖	ข้อ ๕	การแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่ากลุ่มงานให้ทำเป็นประกาศสำนักงานเขตโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๕. กฎกระทรวง กำหนดจำนวน กรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือก ประธาน กรรมการ วาระการดำรง ตำแหน่ง และ การพ้นจาก ตำแหน่งของ คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖	ข้อ ๗ วรรค ๒ (๓) ข้อ ๙	นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ ประชานกรรมการและกรรมการที่เป็น ผู้แทนผู้ปกครอง กรรมการที่เป็นผู้แทนครู กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เป็นผู้แทน ศิษย์เก่า กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ... (๓) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้ เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ สถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปซึ่งไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ได้ครบองค์ประกอบตามกฎหมายนี้กำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และจำนวนกรรมการในแต่ละลักษณะและ ประเภทของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการประกาศให้ สถานศึกษาใดเป็นสถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่าง จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไป
๖. กฎกระทรวง กำหนด จำนวน หลักเกณฑ์และ วิธีการได้มาของ คณะกรรมการ	ข้อ ๗ (๔)	นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน กรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเท่าที่มีอยู่มีมติให้ออกเพราะมีความประพฤติ

กฎหมาย/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ	มาตรา/ข้อ	อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และ นิเทศการศึกษา ของเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘		เสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
๗. กฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิใน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดย ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗	ข้อ ๓	พิจารณานุญาตหรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
๘. กฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิของ บุคคลในการ จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานใน ศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔	ข้อ ๕ (๒)	พิจารณานุญาตการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มีนักเรียนเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน
๙. ระเบียบ กระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิก สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๕ ข้อ ๙	ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจัดตั้งสถานศึกษาใหม่ แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ แผนการจัดตั้งสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่ง ขึ้นไปเพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลดีแก่นักเรียน ทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

กฎหมาย/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ	มาตรา/ข้อ	อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
<p>๑๐. ระเบียบ กระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยการขยาย ชั้นเรียนในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓</p>	<p>ข้อ ๑๑</p> <p>ข้อ ๕</p> <p>ข้อ ๖</p> <p>ข้อ ๗</p>	<p>ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง</p> <p>การขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามความเหมาะสม</p> <p>การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็นที่ปรากฏ พร้อมเอกสารประกอบหรือเป็นพื้นที่พิเศษเป็นสำคัญ เป็นอันดับแรกก่อน หากมีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษจึงให้พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ก่อนเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป</p> <p>การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็นที่ปรากฏ พร้อมเอกสารประกอบหรือเป็นพื้นที่พิเศษเป็นสำคัญเป็นอันดับแรกก่อน หากมีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษจึงขอให้พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ก่อนเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป</p>
<p>๑๑. ประกาศ สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจาย อำนาจการ บริหารและ การจัดการศึกษา ของเลขาธิการ คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐานไปยัง คณะกรรมการ สำนักงานเขต</p>	<p>ข้อ ๓</p> <p>วรรค ๒</p>	<p>ให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>ด้านวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น - การวางแผนงานด้านวิชาการ <p>ด้านงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง - การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ <p>ด้านการบริหารงานบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนอัตรากำลัง

กฎหมาย/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ	มาตรา/ข้อ	อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
พื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๔ วรรคท้าย	<p>ด้านการบริหารทั่วไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนการบริหารงานการศึกษา - การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา - การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา <p>ในกรณีสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง นำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาทราบก่อนนำไปใช้ ส่วนกรณีที่น่าหลักสูตรพิเศษอื่นใดมาทดแทนหลักสูตรสถานศึกษา ให้ขอความเห็นชอบจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย</p>

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ เมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีมติ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาประการใดแล้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ที่จะต้องนำมติ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปปฏิบัติ คณะกรรมการจึงทำหน้าที่ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งสองฝ่ายจึงต้องติดต่อกันอย่างใกล้ชิด ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ ทำให้การบริหารจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

เพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เกิดข้อขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องปฏิบัติภารกิจตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของส่วนราชการ ในระดับเหนือขึ้นไป ส่วนคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาต้องเข้าใจในข้อจำกัดดังกล่าวของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และทำหน้าที่กำกับดูแลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบาย ให้บังเกิดผลดีต่อการสร้างโอกาส คุณภาพ และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการศึกษาต่อไป

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

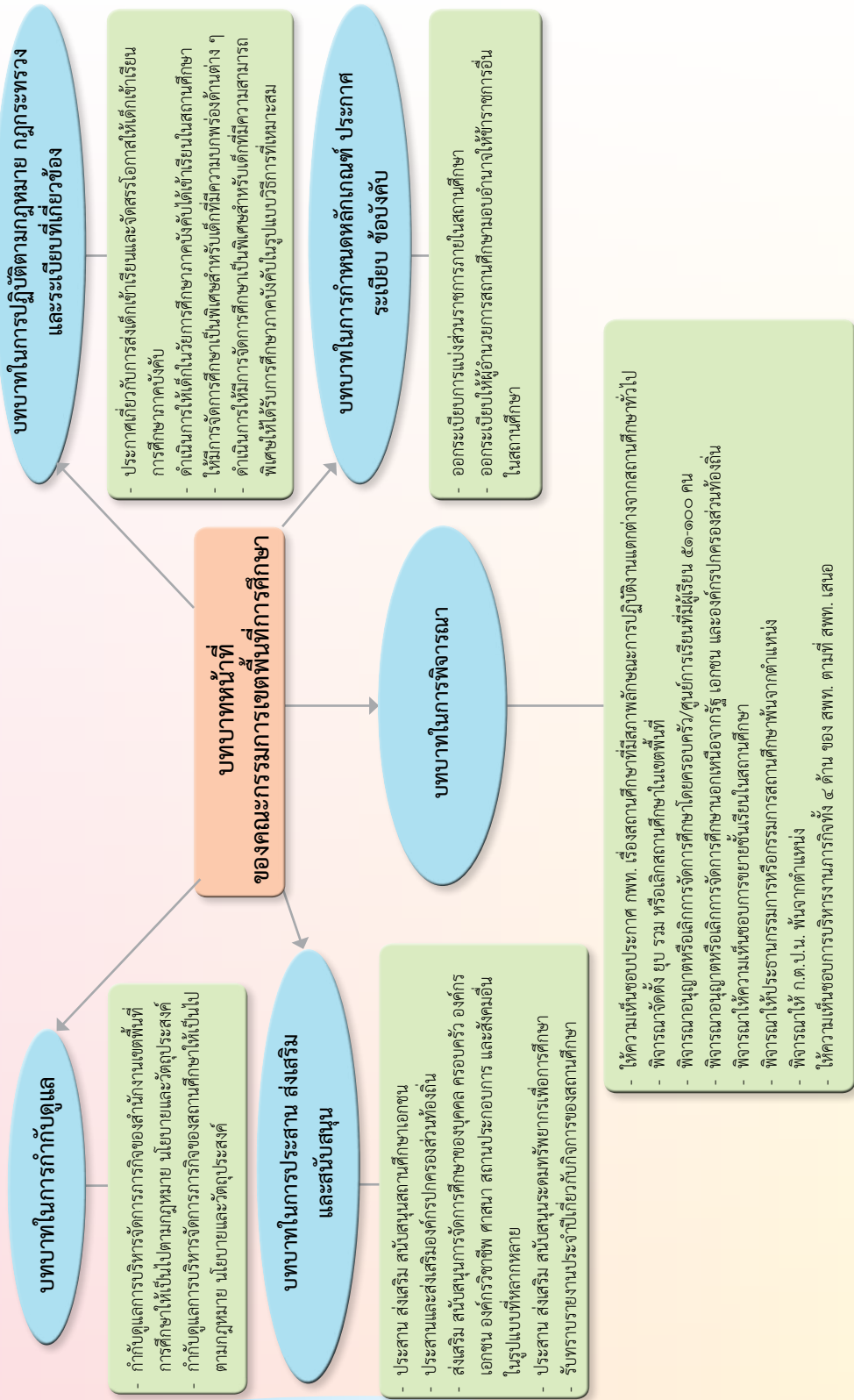
คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของตนแล้ว ในการปฏิบัติงานยังจำเป็นต้องแสดงบทบาทตามอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่อไป

จากระเบียบกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาได้ ๕ บทบาท ดังนี้

๑. บทบาทในการกำกับดูแล
๒. บทบาทในการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุน
๓. บทบาทในการพิจารณา
๔. บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้
๕. บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่

ผังมโนทัศน์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

บทบาทในการกำกับดูแล

- กำกับดูแลการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย
- กำกับดูแลการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและวัตถุประสงค์

บทบาทในการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุน

- ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเอกชน
- ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุว องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ ศาสนา สถานประกอบการ และสังคมอื่นในรูปแบบที่หลากหลาย
- ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- รับทราบรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา

บทบาทในการพิจารณา

- ให้ความเห็นชอบประกาศ กพท. เรื่องสถานศึกษาที่มีสภาพล้าสมัยการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป
- พิจารณาจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่
- พิจารณานอญตหรือเลิกการจัดการศึกษาโดยครอบครัว/ศูนย์การเรียนที่มีผู้เรียน ๕๑-๑๐๐ คน
- พิจารณานอญตหรือเลิกการจัดการศึกษา นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษา
- พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาพ้นจากตำแหน่ง
- พิจารณาให้ ก.ต.ป.น. พ้นจากตำแหน่ง
- ให้ความเห็นชอบการบริหารงานภารกิจทั้ง ๔ ด้าน ของ สพท. ตามที่ สพท. เสนอ

บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ประสานเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนและจัดสรรโอกาสให้เด็กเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ
- ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนในสถานศึกษา
- ไม่มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ
- ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม

บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ

- ออกระเบียบการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษา
- ออกระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนออำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา

ทั้งนี้ สามารถนำเสนอรายละเอียดบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้ดังนี้

๑. บทบาทในการกำกับดูแล

ที่	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กำกับดูแลการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)
๒	กำกับดูแลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาระเบียบ กฎหมาย นโยบายและวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของสถานศึกษาประเภทต่าง ๆ
๒. วางแผนกำกับดูแลสถานศึกษา
๓. ตรวจสอบสถานศึกษา เพื่อกำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน
๔. เสนอแนะให้คำแนะนำในการบริหารจัดการศึกษา

๒. บทบาทในการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุน

ที่	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๑	ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชน (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖)
๒	ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖)
๓	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖)
๔	รับทราบรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา (มาตรา ๓๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษานโยบายมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา
๒. วางแผนการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น
๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน
๔. เสนอแนะให้คำปรึกษา แนะนำ

๓. บทบาทในการพิจารณา

ที่	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๑	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖)
๒	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สถานศึกษาใดมีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป (ข้อ ๙ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖)
๓	พิจารณา จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)
๔	พิจารณาอนุญาตหรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (ข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗)
๕	พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มีนักเรียน เกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน (ข้อ ๕ (๒) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔)
๖	พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนในระดับประถมศึกษา และพิจารณาให้ความเห็นการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓)
๗	พิจารณาให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ (ข้อ ๗ (๓) แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖)
๘	พิจารณาให้กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ (กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)

ที่

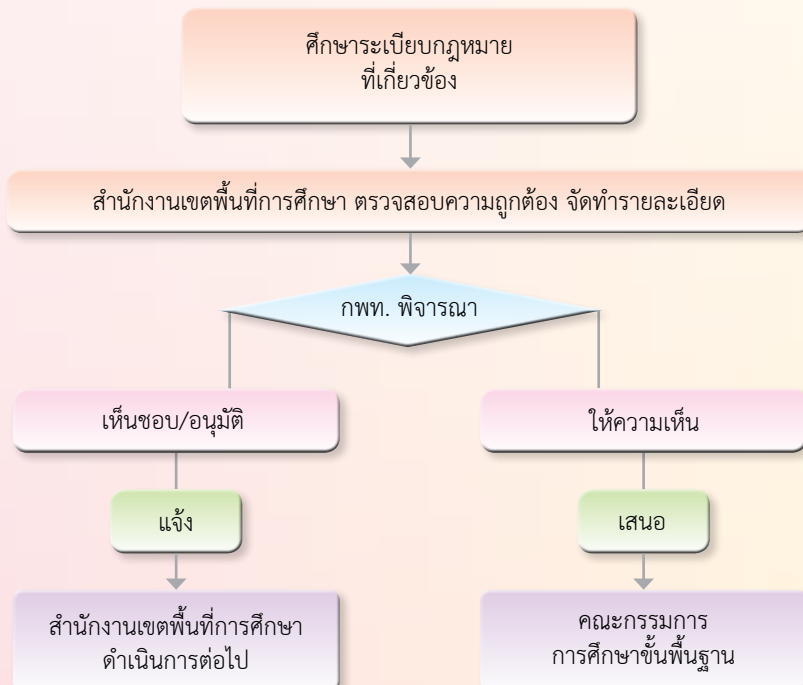
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๙

พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ในการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ
(ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตรวจสอบข้อมูลและเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๓. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วดำเนินการ ดังนี้
 - ๑) แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามระเบียบต่อไป
 - ๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเห็นชอบหรือพิจารณา

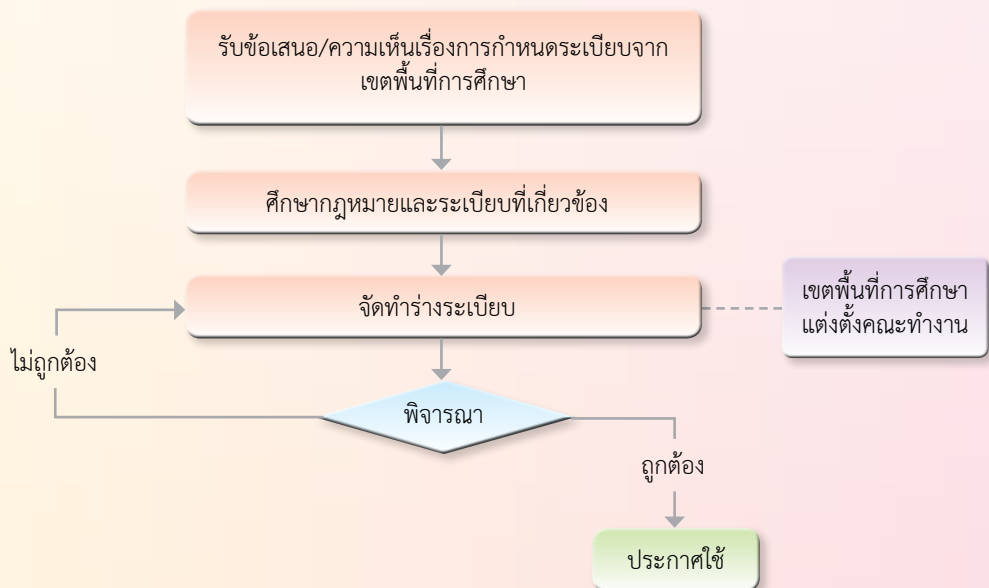

๔. บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ ประกาศระเบียบ ข้อบังคับ

ที่	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)
๒	กำหนดระเบียบให้ผู้อำนวยความสะดวกสถานศึกษามอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา (มาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. รับข้อเสนอความเห็นเรื่องการออกระเบียบต่าง ๆ ตามที่กำหนดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ศึกษากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดทำร่างระเบียบหรือประกาศต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
๔. พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย
๕. ประกาศใช้ระเบียบ

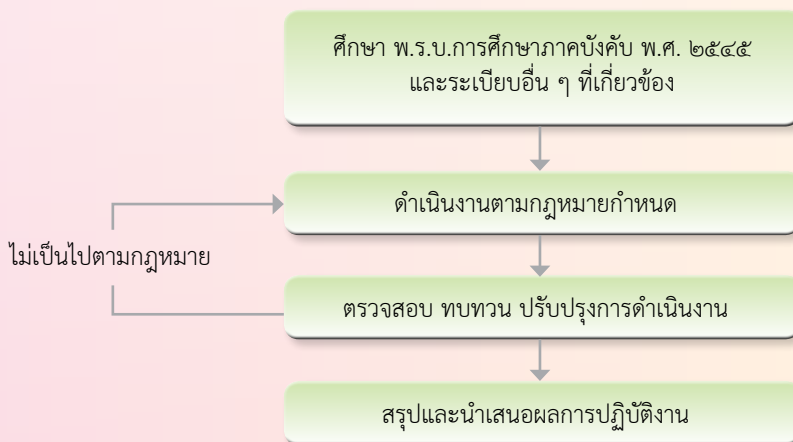

๕. บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๑	ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสให้เด็กเข้าเรียนต่อ การศึกษาภาคบังคับ (มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)
๒	ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้เข้าเรียน ในสถานศึกษา (มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)
๓	ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจสติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ (มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๒. ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
๓. ทบทวนการปฏิบัติงาน
๔. สรุปและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

ก. ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

๑. การกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
๓. ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ข้างต้น

ข. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม) และกฎหมายอื่น

ค. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

๓. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

๒. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๔. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๖. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัดและพัฒนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๗. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๘. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

๙. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๐. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

๑๑. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้มอบหมาย

ทั้งนี้ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีความเป็นอิสระ ความคล่องตัว และสามารถรับผิดชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด เป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ด้านวิชาการ

- ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- ค) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- ง) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- จ) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- ฉ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- ช) การนิเทศการศึกษา
- ซ) การแนะแนว
- ฌ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- ญ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- ฎ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- ฏ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- ฐ) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- ฑ) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๒. ด้านงบประมาณ

ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

ช) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ฎ) การวางแผนพัสดุ

ฏ) การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

ฑ) การจัดหาพัสดุ

ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

ด) การเบิกเงินจากคลัง

ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

ถ) การนำเงินส่งคลัง

ท) การจัดทำบัญชีการเงิน

ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

น) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนและรายงาน

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

- ก) การวางแผนอัตรากำลัง
- ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- ฉ) การลาทุกประเภทที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา
- ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ช) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- ณ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- ฏ) การออกจากราชการ
- ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- ฑ) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่อง

ราชอิสริยาภรณ์

- ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทาง

การศึกษา

- ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔. ด้านการบริหารทั่วไป

- ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- ช) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ซ) การดำเนินงานธุรการ
- ฌ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- ฎ) การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา
- ฏ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
- ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
- ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ฒ) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- ณ) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- ด) การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- ต) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- ถ) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- ท) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- ธ) การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ ๑) ด้านวิชาการ (ก) (ข) (ฎ) ข้อ ๒) ด้านงบประมาณ (ก) (ข) (ง) (ช) (ญ) ข้อ ๓) ด้านการบริหารงานบุคคล (ก) และข้อ ๔) ด้านการบริหารทั่วไป (ค) (ฎ) (ฑ) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาด้วย

อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้สถานศึกษาและส่วนราชการตามมาตรา ๓๔(๒) มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ โดยให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (มาตรา ๓๙)

๑. บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ

๒. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

๓. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรม สัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับตามที่ได้รับมอบอำนาจ

๔. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๕. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๖. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย

สถานศึกษาและส่วนราชการตามมาตรา ๓๔ (๒) ไตที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานบาง ประการตามที่กำหนดในกฎหมายหรือที่ได้รับมอบหมายได้ อาจขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ สถานศึกษาหรือส่วนราชการนั้นสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานเฉพาะอย่างให้แทนเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และลักษณะของงานที่จะให้ปฏิบัติแทนได้ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่เพื่อจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ

๒. ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทนของนิติบุคคลสถานศึกษา

๓. ให้สถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ เมื่อจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สถานศึกษารายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบโดยเร็ว

๔. ในกรณีที่จะต้องมีการจดทะเบียนสิทธิ ขึ้นทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการทางทะเบียนดังกล่าวได้ในนามนิติบุคคลสถานศึกษา

๕. ในกรณีนิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องคดี ให้สถานศึกษารายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดีโดยเร็ว

๖. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณในส่วนของที่ตั้งไว้สำหรับสถานศึกษาตามที่ได้รับกำหนดวงเงิน และได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นงบประมาณในหมวดเงินเดือน

๗. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับมอบตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในข้อ ๖ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

๘. การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ให้สถานศึกษารับบริจาคตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๙. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

๑๐. ให้สถานศึกษาจัดทำบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ตามข้อ ๔ ไว้เป็นหลักฐาน และให้สรุปรายการบัญชีทรัพย์สินดังกล่าวรายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัดทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

๑๑. การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่า ด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วม เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศ

ตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไข เพิ่มเติม มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขต การปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๓ และ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่กำกับและส่งเสริมกิจการของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

ด้านวิชาการ

๑. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
๒. ให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น
๓. ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
๔. ให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านงบประมาณ

๑. ให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. ให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
๓. ให้ความเห็นชอบการขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
๔. ให้ความเห็นชอบการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน
๕. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา
๖. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงิน และการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษาหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด
๗. ให้ความเห็นชอบการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้นุทิศให้สถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล

๑. กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด

๒. เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

๓. ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย

ด้านการบริหารทั่วไป

๑. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา

๒. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

๓. กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

๔. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

๕. ให้ความเห็นชอบการรับนักเรียน

๖. ให้ความเห็นชอบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

๘. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

๙. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๑๐. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๑๑. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน

๑๒. แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินการตามระเบียบนี้ หรือตามที่เห็นสมควร

๑๓. ให้ความเห็น เสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผน ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๑๔. ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๑๕. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

๑๖. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ ฯลฯ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

๑๗. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

๑๘. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเจตนารมณ์ให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดหลักการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาตามมาตรา ๙ ให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา และมาตรา ๓๙ ยังได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง

จากที่กล่าวมาในตอนต้น จะเห็นได้ว่าเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษาคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่การปฏิบัติให้สำเร็จได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม คือ สถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิโดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา

ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บังเกิดผลดีต่อการสร้างโอกาสทางการศึกษา คุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ นอกจากต้องดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว ยังต้องมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

บทบาทและอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	บทบาทและอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕) (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)	กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา (มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕) (มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)
วางแผนอัตรากำลัง (ข้อ ๓ (๓) (ก) แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	<ul style="list-style-type: none"> - กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา กำหนด - เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา - ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา (มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗)
พิจารณาให้ความเห็นชอบการรวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลดีต่อผู้เรียน ทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา (ข้อ ๙ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)	ให้ความเห็นชอบแผนการรวมสถานศึกษา (ข้อ ๙ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)
พิจารณาให้ความเห็นชอบเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้น ไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน หรือจำนวนนักเรียนลดลง จนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษาได้	จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน เมื่อมีความจำเป็นต้องเลิกสถานศึกษา

บทบาทและอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

(ข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๐)

- พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนระดับ
ประถมศึกษา
- พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการขยายชั้นเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย เพื่อเสนอคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวง
ศึกษาธิการว่าด้วย การขยายชั้นเรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓)

พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัดการ
ศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การบริหารงานวิชาการ

- การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น
การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- การวางแผนงานด้านวิชาการ

๒. การบริหารงบประมาณ

- การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ
เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
- การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับ
จัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

บทบาทและอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(ข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๐)

- ให้ความเห็นชอบแผนขยายชั้นเรียน เพื่อเสนอ
คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาต่อไป
(ข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย
การขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๓)

พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัด
การศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การบริหารงานวิชาการ

- การนำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ใน
หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตร
แกนกลาง
- การวางแผนงานด้านวิชาการ
- การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๒. การบริหารงบประมาณ

- การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ
เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
- การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับ
จัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

บทบาทและอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

- การวางแผนอัตรากำลัง

๔. การบริหารทั่วไป

- การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา
- การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(ข้อ ๓ แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

บทบาทและอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การบริหารงานบุคคล

- การวางแผนอัตรากำลัง

๔. การบริหารทั่วไป

- การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- การรับนักเรียน
- การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(ข้อ ๔ ข้อ ๕ แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการ
บริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยัง
คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

บทที่ ๔

เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่จะต้องนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบอำนาจหน้าที่ในการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับ ดูแล ประสาน และส่งเสริม สถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ตลอดจน การประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว และสถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามความเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาการศึกษาและใช้เป็นหลักเทียบเคียงในการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์และพัฒนาระบบการจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

มาตรฐานที่ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมายและส่งผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดความเข้มแข็ง

มาตรฐานที่ ๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารอัตรากำลังให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นมืออาชีพ

มาตรฐานที่ ๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา

การบริหารจัดการสู่มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นการจักระบบการบริหารภายในองค์กรให้มีความเหมาะสม ซึ่งสถานะในปัจจุบัน ทั้งผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่างก็มีความคาดหวังต่อองค์กรสูงขึ้น ในขณะที่ทรัพยากรต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะน้อยลง องค์กรจึงจำเป็นต้องหาวิธีขับเคลื่อนให้เร็วขึ้น การปรับระบบการจัดการให้คล่องตัวขึ้น ทำให้องค์กรสามารถบริหารงานภายในได้คล่องตัวขึ้น ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการปรับระบบการจัดการให้คล่องตัวนั้น ในองค์กรต้องมีความรู้ ๒ ด้าน คือ ความรู้เฉพาะด้าน (Specialist) และความรู้ด้านการบริหารงาน (Generalist) เป็นความรู้ที่มององค์กรในภาพรวม ในการบริหารงานทั้งระบบ ต้องนำแนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการองค์กรภายในให้อยู่รอดยั่งยืน ท่ามกลางปัจจัยภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างต่อเนื่อง องค์กรต้องมีการวิเคราะห์ ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอก เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาเพื่อปรับการบริหารงานภายในให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกดังกล่าว โดยเป็นการจักระบบให้เกิดความเป็นทีม คนในองค์กรต้องเรียนรู้ร่วมกัน มีความเข้าใจร่วมกัน โดยนำหลักคิดด้านการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM : Total Quality Management) มาใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาองค์กร

ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีเงื่อนไขไปสู่ความสำเร็จ โดยจะต้องบริหารจัดการศึกษาตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี มีการดำเนินการประชุมที่มีประสิทธิภาพ และการทำงานร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อบรรลุสู่มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

การบริหารจัดการศึกษาตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากจะต้องดำเนินการตามหลักการและแนวทางการปฏิรูปการศึกษา นโยบายและจุดเน้นการบริหารจัดการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังต้องนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี มาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด ซึ่งมีหลักการสำคัญ ๖ ประการ คือ

๑. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ในเขตพื้นที่การศึกษา ที่ถูกต้องเป็นธรรมให้มีความทันสมัยเป็นข้อตกลงร่วมกันที่เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของบุคลากรเขตพื้นที่การศึกษา มีการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดและการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันได้ อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของบุคลากรนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิก ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องกำหนดกฎกติกาที่ใช้ในการบริหารงานที่ชัดเจน

๒. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามมีความซื่อสัตย์จริงใจ ยึดมั่นตน มีระเบียบวินัยและการส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ให้ความยุติธรรมแก่ผู้รับบริการทางการศึกษา อย่างเท่าเทียมกันรวมทั้งจัดระบบงานบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

๓. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในเขตพื้นที่การศึกษา โดยปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาและมีกระบวนการให้ผู้รับบริการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาต้องกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อให้ผู้รับบริการรู้ขั้นตอนที่จะติดต่องานและสามารถตรวจสอบการทำงานได้และภายในเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีการสื่อสารที่ดีภายในด้วย

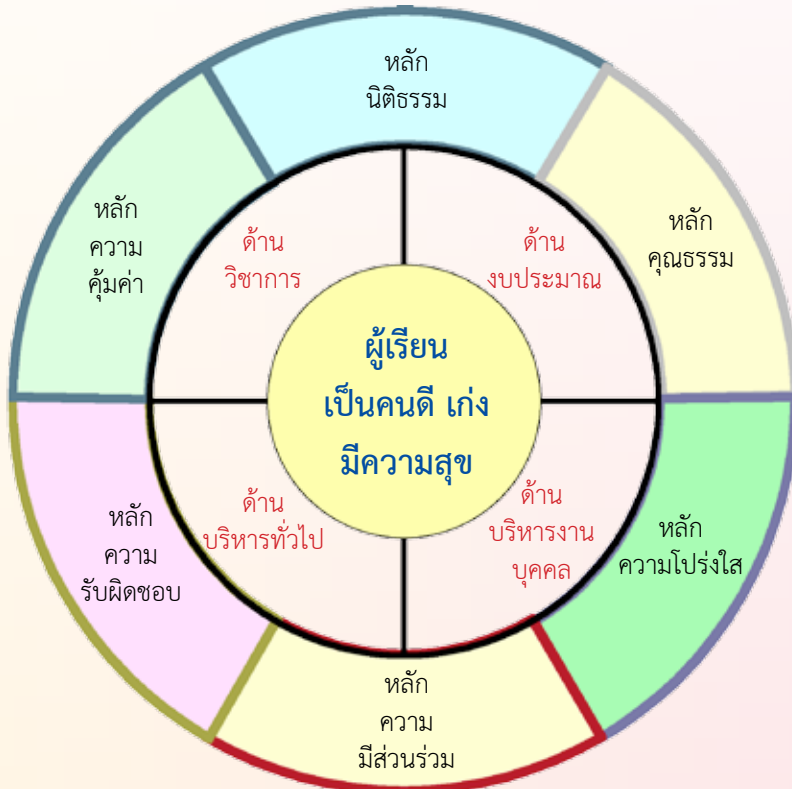
๔. หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจ รวมทั้งสนับสนุนติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามสิ่งที่ตนได้ร่วมตัดสินใจ ซึ่งในเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีการวางระบบ การรับฟังความเห็นและการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่จะให้ผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วมและขณะเดียวกัน ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเองจะต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาด้วย

๕. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้ บรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามกฎระเบียบของเขตพื้นที่การศึกษาความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการจัดการศึกษาและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็น ที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและเสียจากการกระทำของตน ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึก ต่อหน้าที่สังคมประชาชนและประเทศชาติโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ รวมทั้ง ยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการกำหนดโครงสร้างและระบบ การใช้อำนาจรัฐให้ชัดเจน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงสู่ระดับล่างเพื่อให้ความรับผิดชอบ ในทุกระดับมีความชัดเจนและมีรายงานประจำปี

๖. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยธรรมาภิบาลให้บุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษามีความประหยัดใช้ของ อย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์การบริหารงานและบริการที่มีคุณภาพซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาต้องทบทวน ภาระงานในความรับผิดชอบเพื่อพิจารณากระจายอำนาจไปยังรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม รวมถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา

ทั้งนี้ในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ซึ่งมีเป้าหมายสุดท้ายร่วมกันคือ การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ในการบริหารจัดการศึกษาได้ดังนี้

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้ประกาศใช้ “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖” โดยกำหนดให้มีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
๗. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจึงต้องตั้งอยู่บนฐานของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

แนวทางการนำหลักการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสู่การปฏิบัติ

การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา มีความสำคัญลำดับสูงสุดในการปฏิรูปให้เกิดกลไกการบริหารจัดการที่ดีบนพื้นฐาน การมีส่วนร่วมคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาโดยมีแนวทางการนำหลักการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสู่การปฏิบัติดังนี้

๑. ปรับระบบบริหารจัดการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
๒. กระจายภารกิจ อำนาจ และความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรและสถานศึกษา
๓. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
๔. พัฒนาและเสริมสร้างกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ
๕. การเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในการดำเนินงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

หลักการประชุมคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นการร่วมคิด และร่วมวางแผน ในลักษณะของการดำเนินการประชุมเป็นหลัก ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่มีประสิทธิผลนั้น มีลักษณะดังนี้

๑. มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการประชุมเป็นอย่างดี ส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมทั้งระเบียบวาระการประชุมและเอกสารแนะนำการประชุมให้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ เพื่อให้ผู้เข้าประชุมได้เตรียมข้อมูลมาอภิปรายในการประชุม

๒. สถานที่ประชุมและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เหมาะสม มีอุณหภูมิพอเหมาะ

๓. เริ่มประชุมและเลิกประชุมตรงเวลา เข้าสู่ห้องประชุมก่อนเวลาประชุมไม่น้อยกว่า ๕ นาที เตรียมตัวเตรียมความคิดสำหรับการประชุมอย่างจริงจัง

๔. ผู้เข้าประชุมเตรียมตัวมาดี มีข้อมูลให้แก่ที่ประชุม โดยการค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่มีการประชุมมาเป็นอย่างดี

๕. ช่วงเวลาการประชุมเหมาะสม คือ ช่วงเวลากลางวัน แต่ไม่ใช่เวลาก่อนเริ่มงาน ไม่ใช่เวลาเที่ยงวันหรือหลังเลิกงาน

๖. บรรยากาศในการประชุมมีการอภิปรายความเห็นอย่างกว้างขวาง แต่เป็นไปอย่างกระชับ ไม่ยืดเยื้อ สามารถสรุปจบได้ในเวลาที่เหมาะสม

๗. นำเรื่องที่สำคัญจริง ๆ มาสู่การประชุม เรื่องที่ไม่จำเป็นหรือมีสาระน้อย อาจจะปรึกษากันนอกห้องประชุม แม้กระทั่งรายละเอียดในบางประเด็น เพื่อประหยัดเวลาการประชุม

๘. ผู้ร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เป็นผู้ฟังที่ดีและพูดมีเหตุผล พูดเพื่อหวังประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อที่ประชุม ไม่พูดจាក้าวร้าวดูถูกความเห็นของบุคคลอื่น

๙. ผู้ร่วมประชุมมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงกัน บนพื้นฐานของเหตุผลที่ดี ไม่ควรสงวนท่าทีของตนเองตั้งแต่ต้นจนเลิกประชุม

๑๐. ผู้ร่วมประชุมเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประชุม และต่างก็ช่วยให้การประชุมดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๑๑. การประชุมมีบรรยากาศของความเป็นมิตร ความร่วมมือ และร่วมกันระดมความคิดอย่างหลากหลาย ไม่มีใครแสดงอาการเกียจคร้าน เปื่อหน่ายให้พบเห็น

๑๒. การประชุมมีความไว้วางใจกัน โดยการอภิปรายอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา และเชื่อว่าผู้เข้าประชุมทุกคนเป็นผู้มีเกียรติ น่าเชื่อถือ รวมทั้งไม่แสดงการลบหลู่ดูหมิ่นที่ประชุมด้วย

๑๓. ใช้หลักประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นมติเสียงข้างมาก และเคารพเสียงข้างน้อย

๑๔. ได้ข้อสรุปผลการประชุมตามเป้าหมาย แม้ว่าผลการประชุมจะไม่ใช้สิ่งที่ตัวเองเสนอก็ตาม แต่ก็ได้มาด้วยการอภิปรายและลงความเห็นกันอย่างรอบคอบแล้ว

บทบาทของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาในการประชุม

ในการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการจะสำเร็จผลอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ประชุมมีการพิจารณา และตัดสินใจด้วยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน อย่างละเอียดรอบคอบ และเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลายและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานกรรมการและกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาในการดำเนินการประชุม ดังนี้

บทบาทของประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ดำเนินการประชุม และรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม ประธานจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้การประชุมบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จึงควรมีบทบาทในการดำเนินการประชุม ดังนี้

๑. กำหนดนัดวันประชุม
๒. ร่วมกำหนดระเบียบวาระการประชุมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. กำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของการประชุม
๔. ศึกษาระเบียบวาระการประชุมล่วงหน้า
๕. ศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าก่อนการประชุม
๖. เปิดประชุม สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองด้วยการพูดทักทายพร้อมอากัปกิริยาที่แสดงความเป็นมิตร
๗. วางตัวเป็นกลางรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของสมาชิกทุกคนที่แสดงออกมามีความยุติธรรมนำกฎระเบียบข้อบังคับในการประชุมมาใช้อย่างถูกต้อง
๘. เป็นผู้นำการประชุมที่ดี ไม่ควรที่จะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวออกมา นอกจากจะเป็นผู้คอยจับประเด็น ชี้แจงข้อเท็จจริง และสรุปการอภิปรายในแต่ละขั้นตอน
๙. สร้างบรรยากาศของการประชุมที่ดี ลดความตึงเครียดของการประชุม
๑๐. กระตุ้นให้สมาชิกผู้เข้าประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง
๑๑. ควบคุมการประชุมให้อยู่ในประเด็นเคารพความคิดเห็นของผู้เข้าประชุม
๑๒. ให้ความสนใจต่อการแสดงความคิดเห็นของกรรมการ จดประเด็นการอภิปรายที่สำคัญของกรรมการแต่ละคน
๑๓. ตีความและสรุปประเด็นการอภิปรายข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในที่ประชุมของกรรมการเพื่อนำไปสู่มติที่ประชุม

- ๑๔. รักษาความเรียบร้อยในการประชุม ประธานมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ได้ตามความจำเป็น
- ๑๕. รักษาเวลาในการประชุม ปิดประชุมด้วยดี สามารถสรุปมติในการประชุมได้
- ๑๖. ติดตามผลการประชุมว่ามีการนำมติที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

บทบาทของกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

กรรมการเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละคนมีส่วนส่งเสริมที่จะทำให้การประชุมประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการนำเสนอความคิดเห็นของตนอย่างสุจริตและจริงใจ รวมทั้งการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตนด้วยเป็นอย่างดี ทั้งนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นสมาชิกของการประชุมที่ดีมีแนวทางในการประชุม ดังนี้

- ๑. ศึกษาระเบียบวาระการประชุมล่วงหน้า เพื่อให้ทราบจุดประสงค์เป้าหมายของการประชุมอย่างชัดเจน
- ๒. ศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ประชุมมาล่วงหน้า
- ๓. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม
- ๔. มีการอภิปรายอย่างมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของที่ประชุม
- ๕. เคารพในมติของที่ประชุม เพราะมติของที่ประชุมถือเป็นการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย
- ๖. เป็นผู้ประสานความคิดเห็น แสวงหาข้อมูล ให้ข้อมูล สร้างบรรยากาศในการประชุม เป็นไปในทางสร้างสรรค์มีความสมานฉันท์
- ๗. ไม่เป็นผู้ระราน ขัดขวาง ปลูกกระดม และครอบงำการประชุม ไม่แสวงหาการยกย่องหรือแอบอ้างผลประโยชน์ รวมทั้งไม่นำเรื่องในที่ประชุมไปวิพากษ์วิจารณ์ภายนอก

บทบาทของกรรมการและเลขานุการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการเตรียมการประชุม ผู้อำนวยการความสะดวกในการประชุม และนำมติที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติโดยมีแนวทางในการดำเนินการประชุม ดังนี้

๑. เตรียมการประชุม

๑.๑ การจัดระเบียบวาระการประชุม ร่วมกับประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จัดอันดับวาระการประชุมตามความสำคัญเร่งด่วน

๑.๒ ร่วมกับประธานกรรมการกำหนดวันและเวลาประชุม และจัดทำหนังสือเชิญประชุม พร้อมระเบียบวาระและรายงานการประชุมครั้งก่อน ส่งให้กรรมการล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ วันทำการ เพื่อให้กรรมการและสมาชิกได้มีเวลาเตรียมตัว ทั้งนี้ เลขานุการควรสอบถามวันเวลาว่างของทุกคน เพื่อให้ได้สมาชิกที่จะเข้าประชุมให้มากที่สุดแล้วจึงกำหนดวันและเวลาการประชุมให้เหมาะสม

๑.๓ กำหนดสถานที่และจัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ที่จำเป็นให้เหมาะสม เพียงพอ และเอื้อต่อประสิทธิภาพของการประชุม และส่งเสริมบรรยากาศของการประชุมที่ดี

๑.๔ จัดเตรียมบุคคล/ข้อมูล/เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ประชุม เพื่อให้การประชุมสามารถดำเนินการไปได้บรรลุจุดมุ่งหมาย

๒. ขณะดำเนินการประชุม

๒.๑ อำนวยความสะดวกให้การประชุมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๒ ชี้แจงประเด็นหรือรายละเอียดตามที่ประธานมอบหมาย

๒.๓ เสนอข้อมูลเพิ่มเติมตามที่ที่ประชุมต้องการทราบ

๒.๔ บันทึกเสียง/จดบันทึกรายงานการประชุม เพื่อเป็นหลักฐานในการประชุม

๓. ภายหลังการประชุม

๓.๑ จัดทำรายงานการประชุมแล้วส่งให้กรรมการทุกคนได้รับทราบเพื่อรับรองรายงานการประชุมต่อไป รายงานการประชุมที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

- * Clear ชัดเจน เข้าใจง่าย ปฏิบัติได้ถูกต้อง
- * Concise กระชับ รัดกุม ตรงตามมติที่ประชุม
- * Correct ถูกต้อง วัน เวลา สถานที่ประชุมและมติที่ประชุมถูกต้อง
- * Complete มีความสมบูรณ์ไม่ผิดพลาด

๓.๒ ดำเนินการตามมติที่ประชุม

๓.๓ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานให้ที่ประชุมทราบในครั้งต่อไป เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ที่ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาได้ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เรื่องที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา หรือเพื่อให้ความเห็นที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย สรุปได้ดังนี้

ช่วงเวลา	เรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทราบ/พิจารณา/ให้ความเห็น	บทบาทของ กพท.
ตลอดปี	การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษานโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	กำกับดูแล ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ
ตลอดปี	การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน	ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุน ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ตลอดปี	การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา	ประสานและส่งเสริม ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ตลอดปี	การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา	ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ความเห็นชอบ
ต้นปีการศึกษา	รายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา	รับทราบ
ตลอดปี	ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการแบ่งส่วนราชการ เป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตลอดปี	ประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สถานศึกษาใด มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตลอดปี	จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา	พิจารณาอนุญาตหรือ ให้ความเห็นชอบตามกรณี
ตลอดปี	การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว	พิจารณาอนุญาตหรือ ให้ความเห็นชอบตามกรณี
ตลอดปี	การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มีนักเรียน เกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน	พิจารณาอนุญาต
ตามที่กฎหมายกำหนด	การขยายชั้นเรียนในระดับประถมศึกษา	พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ช่วงเวลา	เรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทราบ/พิจารณา/ให้ความเห็น	บทบาทของ กพท.
ตามที่กฎหมายกำหนด	การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	พิจารณาให้ความเห็น
เมื่อมีเหตุ	การให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
เมื่อมีเหตุ	การให้กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตลอดปี	การออกระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา	กำหนด
ตลอดปี	ออกระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา	กำหนด
ก่อนเปิดเรียน ๑ ปีการศึกษา	ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และจัดสรรโอกาสให้เด็กเข้าเรียนต่อการศึกษาภาคบังคับ	กำหนด
ตลอดปี	ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้เข้าเรียนในสถานศึกษา	ดำเนินการ
ตลอดปี	ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจสติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ	ดำเนินการ

ช่วงเวลา	เรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทราบ/พิจารณา/ให้ความเห็น	บทบาทของ กพท.
ตลอดปี	การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตลอดปี	การวางแผนงานด้านวิชาการ	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ต้นปี	การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ต้นปี	การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตามที่กฎหมายกำหนด	การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ต้นปีการศึกษา	การวางแผนอัตรากำลัง	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ต้นปีการศึกษา	การวางแผนการบริหารงานการศึกษา	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ก่อนเปิดภาคเรียนที่ ๑	การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตลอดปี	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตลอดปี	ในกรณีสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง นำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาทราบก่อนนำไปใช้ ส่วนกรณีที่นำหลักสูตรพิเศษอื่นใดมาทดแทนหลักสูตรสถานศึกษา ให้ขอความเห็นชอบจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย	รับทราบ
ตลอดปี	การบริหารจัดการศึกษาตามกรอบภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

หลักการดำเนินงานร่วมกันขององค์กร:บุคคลในเขตพื้นที่การศึกษา

ในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะมีองค์กรคณะบุคคลต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ได้แก่

๑. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (กพท.)

มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบ ที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษาและอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว

๒. คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งและ เกณฑ์อัตรากำลัง พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณา ความดีความชอบพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบ คุณธรรม การจัดสวัสดิการ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๓. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษา (ก.ต.ป.น.)

มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหาร และการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการเตรียมการรับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จะเห็นได้ว่าองค์คณะบุคคลทั้ง ๓ คณะดังกล่าว ต่างก็มีบทบาท อำนาจหน้าที่แตกต่างกันไปตามที่ระเบียบ กฎหมายบัญญัติไว้ ถึงอย่างไรก็ตาม เป้าหมายสุดท้ายของการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ทั้งนี้ ในการดำเนินงานตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง ๓ องค์คณะดังกล่าว จะมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่จะต้องนำมติหรือผลจากการดำเนินงานของคณะกรรมการทั้ง ๓ องค์คณะ ไปสู่การปฏิบัติ จึงจำเป็นที่คณะกรรมการทั้ง ๓ คณะนี้ จะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่สอดคล้องและประสานสัมพันธ์กันทั้ง ๓ องค์คณะ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานกลางที่คอยประสาน เชื่อมโยง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานการประสานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะ ดังนี้

๑. การประสานวาระการประชุม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่กำหนดในวาระการประชุมของคณะกรรมการแต่ละองค์คณะ ว่าเนื้อหาสาระใดควรนำเสนอให้คณะกรรมการในองค์คณะอื่นได้รับทราบ พิจารณา หรือประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจ ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่รับผิดชอบอยู่ เพื่อมิให้เกิดปัญหาตามมาทีหลัง เช่น การยุบเลิกโรงเรียนกับการบริหารอัตรากำลัง การจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (O-NET, N.T.) เป็นต้น

๒. การประสานข้อมูลสารสนเทศ

ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะบางเรื่องที่ไม่ทำให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบตามมาในภายหลัง ควรที่จะนำเสนอให้คณะกรรมการคณะอื่นรับทราบด้วย เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปประกอบการพิจารณา อนุญาต อนุมัติ เห็นชอบ หรือประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การประสานตัวบุคคล

ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะ อาจมีการแต่งตั้งคณะทำงานเรื่องต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหา หรือดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการเฉพาะ เพื่อให้การทำงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ก็ควรที่จะแต่งตั้งตัวแทนจากกรรมการ จากองค์คณะบุคคลอื่นด้วย ทั้งนี้ เพื่อจะได้ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดทิศทาง ในการดำเนินงานที่เป็นไปแนวทางเดียวกัน ไม่เกิดปัญหากับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ องค์คณะใดคณะหนึ่งในภายหลัง

๔. การประสานแผนหรือนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องจัดทำแผน/แผนงาน/โครงการต่าง ๆ เช่น แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ แผนนิเทศการศึกษา แผนอัตรากำลัง แผนพัฒนาบุคลากร ฯลฯ ซึ่งแผนเหล่านี้ จะเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะ ทั้งโดยตรง และโดยอ้อม ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำเสนอแผนดังกล่าวให้คณะกรรมการทั้ง ๓ คณะ ได้รับทราบ หรือเห็นชอบ หรือให้ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบภารกิจของ เขตพื้นที่การศึกษา และองค์คณะบุคคลต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

๕. การประสานความคิด

โดยการจัดให้มีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา กับองค์คณะต่าง ๆ ตามห้วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจน ข้อมูลสารสนเทศอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะต่อไป

บทสรุป : ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้ ขึ้นอยู่ปัจจัยที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

๑. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน มีการนำหลักการบริหารจัดการที่มีคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) เป็นต้น

๒. การกระจายอำนาจไปยังผู้ปฏิบัติทุกระดับทั้งในระดับบุคคลและสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีความเป็นอิสระคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ใช้แผนเป็นเครื่องมือประสานการปฏิบัติงานโดยมีกรอบทิศทางการทำงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกันสามารถนำกลยุทธ์และมาตรการในการดำเนินงานสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. บริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบโดยให้สถานศึกษา องค์กร หน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากที่สุด มีการสร้างเครือข่าย ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร เพื่อระดมทรัพยากรและความร่วมมือในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกัน

๕. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา เพราะเป้าหมายสุดท้ายในการบริหารจัดการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๖. พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อพร้อมรับในการประเมินคุณภาพภายนอก

๗. ผู้บริหารทุกระดับมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบ (Think out of the Box)

๘. สร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยการพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และสามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙. จัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐. ค้นหาผลงานที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice) เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ให้รางวัลและสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร

รายการอ้างอิง : ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๕. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
๖. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคณะสมัชชาหลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือก ประชานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
๗. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คณะสมัชชา หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือก ประชาน และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖
๘. กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
๙. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๐. ประกาศกระทรวงการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๑๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องแบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๒. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๓. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๔. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๕. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

คณะทำงาน

คณะที่ปรึกษา

๑. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน
๓. ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน
๔. ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

๑. นายสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
ประธานคณะทำงาน
๒. นายสุภชัย จันป๋ม
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒
รองประธานคณะทำงาน
๓. นางสาวสายสวาท วิชัย
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓
คณะทำงาน
๔. นายรังสรรค์ อ้วนวิจิตร
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑
คณะทำงาน
๕. นายชุมพล ศรีสังข์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑
คณะทำงาน
๖. นายเจียร ทองนุ่น
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๔
คณะทำงาน
๗. นายกนก ปิ่นตบแต่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑
คณะทำงาน
๘. นายวิระ เกตุแก้ว
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑
คณะทำงาน
๙. นายกัมปนาท ศรีเชื้อ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒
คณะทำงาน

๑๐. นายสายัณห์ รัตนโสภา คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
๑๑. นายสุวิทย์ มุกดาภิรมย์ คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑
๑๒. นายปริญญา ทรเสนา คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒
๑๓. นายบุญพร้อม แสนบุญ คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑
๑๔. นายธีรเชษฐ ป้องจันมณีสกุล คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประชารัฐสามัคคี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๔
๑๕. นางสุนิดา ศุภอักษร คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๖. นางวันดี จิตรไพวรรณ คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๗. นายประกอบ จิรานุกุลสวัสดิ์ คณะทำงาน
นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
๑๘. ว่าที่ ร.ต.ดิติถ์กมล สนแจ้ง คณะทำงาน
นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
๑๙. นายสรวิชัย วงษ์บุญเพ็ง คณะทำงาน
นิติกรชำนาญการ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
๒๐. นางวันเพ็ญ ชำนาญกุล คณะทำงาน
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ สำนักผู้อำนวยการ

๒๑. นางสาวยุพิน บุญวิเศษ ครู คศ.๒ โรงเรียนหนองพอกวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๗	คณะทำงาน
๒๒. นางสาวมนัญญา นักร้อง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน
๒๓. นางสาวพัทยา ทิศเนตร พนักงานบันทึกข้อมูล สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน
๒๔. นางลัดดา เรือนทอง พนักงานบันทึกข้อมูล สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน
๒๕. นางสาวจุฑามาส ใหญ่กว่าจินดา พนักงานบันทึกข้อมูล สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน
๒๖. นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๗. นางภารดี คำมา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโตก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. นางวัฒน์ย์ รัตน์โกสุม นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นางสาวประสารศรี สุนทรวิจารณ์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. นางสาวจตุพร บุญแฝง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักอำนวยการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

คณะบรรณาธิการกิจ

๑. นายสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล	ประธาน
๒. นายสุภชัย จันปุม	คณะทำงาน
๓. นายกัมปนาท ศรีเชื้อ	คณะทำงาน
๔. นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี	เลขานุการ
๕. นางภารดี คำมา	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖. นางสาววิภาวดี เหลี่ยมเต๊ะ	ผู้ช่วยเลขานุการ

